

Senter for
hav og Arktis

JANUAR 2021

Marine næringsparker

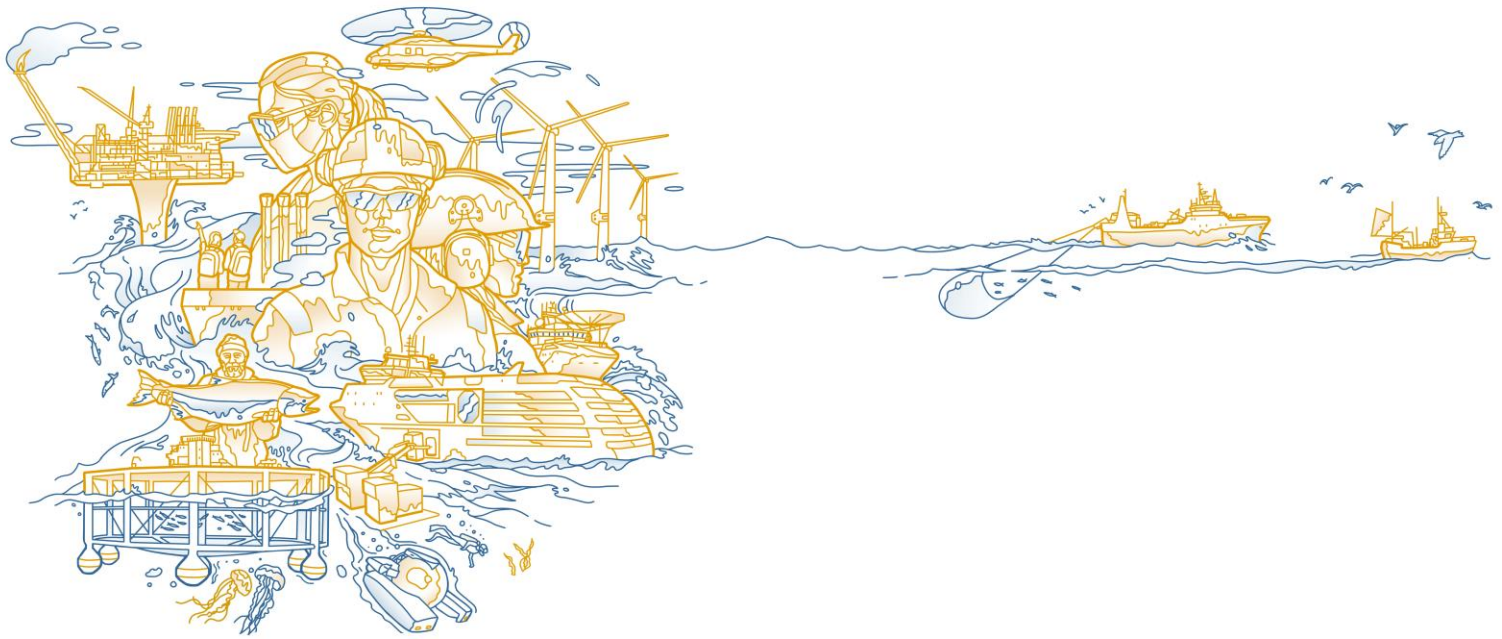
Nye muligheter for samhandling til havs

Prosjektplan

Innhold

1	Mål og rammer	3
1.1	Bakgrunn	3
1.2	Mål	4
1.3	Sluttleveranse	5
1.4	Rammer og avgrensning	5
2	Prosjektorganisasjon	6
2.1	Prosjektgruppe	6
2.2	Arbeidsgruppe	6
3	Målgrupper, interessenter og kommunikasjonsstrategi	7
3.1	Målgrupper/interessenter	7
3.2	Strategi for formidling	7
4	Risikovurdering og -håndtering	9
5	Gjennomføring	10
5.1	Oppfølging/statusrapportering	10
5.2	Tids- og ressursplan	10
5.3	Hovedaktiviteter	10
5.4	Framdriftsplan	11
6	Økonomi	12
6.1	Kostnader	12
6.2	Finansiering	12

Marine næringsparker kan gi nye muligheter for samhandling til havs

1 Mål og rammer

1.1 Bakgrunn

Senter for hav og Arktis har fra 2019 arbeidet med tematikken sameksistens blant norske havnæringer. Gjennom prosjektet «Sameksistens og bærekraft i det blå» har senteret i 2020 utgitt tre rapporter om henholdsvis status, fremtiden og løsninger for sameksistens og bærekraft. Rapportene ble utgitt suksessivt og bygger på hverandre. Senter for hav og Arktis vil gjennom blant annet dette prosjektet videreføre sin satsning på sameksistens.

Rapport 3 – «Løsninger» – presenterte fire konkrete løsningsforslag for bedre sameksistens, mer bærekraft og økt verdiskapning fra og ved havet:

1. Åpen og dynamisk datadeling: et hav av kunnskap
2. Nasjonal kystsoneplan: koordinert forvaltning av våre havområder
3. Marine næringsparker: nye muligheter for samhandling til havs
4. Prinsipper for bærekraftige havnæringer: et felles rammeverk for rene og rike hav

Dette prosjektet er en forstudie for realisering av løsning nummer 3 – marine næringsparker.

Aktiviteten i havrommet øker, og på sikt vil det bli større rift om de mest attraktive områdene. Marine næringsparker kan bidra til å utnytte knappe arealressurser ved at flere aktører og næringer går sammen om å skape løsninger for samlokalisering. Slik får man mest ut av ressurser og leverandører. Det kan også bedre samarbeidet mellom aktører om bærekraft, logistikk og infrastruktur, søk- og redning og forskning og utvikling, og avlaste andre havområder.

Konseptet «marine næringsparker» er inspirert av

Tre rapporter utgitt i 2020

næringsklynger på land, men er en fysisk samlokalisering i havet av ulike industriaktiviteter. Man kan se for seg at en næringspark etableres i tilknytning til et havvindanlegg, som forsyner resten av aktiviteten med fornybar energi. Restenergien kan benyttes til ladning for forbigående skip. En komponent av parken kan være oppdrett lengre til havs, som flere aktører nå utvikler teknologi for. Her kan det være muligheter for både fiskeoppdrett og taredyrking. Olje- eller gassutvinning kan muligens også inngå. Denne konstruksjonen vil være et utmerket utgangspunkt for å samarbeide om forskning og utvikling. Datainnsamling- og deling bør inngå som en naturlig komponent. Hele parken kan brukes som et

«laboratorium» for å studere marine økosystemer og havbunnen. Kanskje vil den også være en turistattraksjon, som gjør at cruiseskip og andre reiselivsaktører stopper innom. Mulighetene er mange, og deler av hensikten med prosjektet er å kartlegge og avklare disse.

Marine næringsparker er antatt å kunne:

- avlette presset på særlig ønskede arealer ved at flere aktører
- samlokaliseres og dermed føre til redusert konfliktnivå.
- frigjøre areal utenfor parkene til andre formål.
- tilrettelegge for økt interaksjon i næringenes verdikjeder.
- redusere infrastrukturkostnadene gjennom flerbruk.
- utløse innovasjonskraft og økt verdiskaping.
- gjøre havnæringene til mer attraktive arbeidsgivere.
- styrke dialogen, tilliten og erfaringsoverføringen mellom næringene.
- styrke lokalsamfunn langs kysten.
- utgjøre en plattform for studier av havbunnen.
- styrke beredskapen.

1.2 Mål

Prosjektet er en forstudie av marine næringsparker. Den legger til grunn at marine næringsparker kan bidra til bedre areal- og ressursutnyttelse og flere synergier, mer samarbeid og færre konflikter mellom havnæringsaktører, og dermed bedre sameksistens og høyere verdiskaping.

Det er også et mål for prosjektet å ha en helhetlig og tverrsektoriell tilnærming, og å ta innover seg forholdet hav/land. Miljøpåvirkning vil være et gjennomgående tema.

Hovedmål

- Avklare utfordringer, muligheter og realisme knyttet til konseptet marine næringsparker.
- Kartlegge interessenter og forventninger.
- Gi kunnskapsgrunnlag for eventuell videreføring til pilotprosjekt.

1.3 Sluttleveranse

Prosjektet har fire faglige fokusområder:

1. **Bakgrunn for konseptet:** Hvordan kan marine næringsparker støtte opp om sameksistens, bærekraft og verdiskapning? Hvilke erfaringer kan vi lære av, inkludert fra klynger på land? Hvordan vil aktiviteten i havrommet øke og endre seg i årene framover?
2. **Teknologi:** Hvilken teknologi muliggjør marine næringsparker? Hvordan kan framtidens marine næringsparker i praksis se ut?
3. **Rammevilkår:** Hvilke lovverk og rammevilkår regulerer denne typen aktivitet? Hvordan kan lovverk og rammevilkår eventuelt skape insentiver for marine næringsparker, inkludert økonomiske insentiver for enkeltaktørene?
4. **Interessentanalyse:** Hvem er interessentene? Hvordan vil marine næringsparker kunne innvirke positivt på deres drift? Hva skal til for å investere i marine næringsparker?

Forstudien utgis som en rapport som skal være til nytte for næringsliv, forvaltning, beslutningstakere og andre.

Foreløpig disposisjon for rapporten:

- Introduksjon
 - Hvorfor er sameksistens viktig?
 - Hvordan kan denne studien bidra til å posisjonere havnasjonen Norge i en tid hvor vi lever med konsekvensene av en pandemi og skal gjennom et grønt skifte?
 - Hvordan passer denne studien inn i andre pågående prosesser knyttet til utvikling av havnæringene?
- Bakgrunn

- Hvorfor marine næringsparker?
- Hva kan vi lære av erfaring?
- Hvordan ser fremtiden ut for havnæringene?

- Interessentanalyse
- Teknologiske muligheter
- Lovverk og andre rammebetingelser
- Konklusjon: Hvordan går man videre?

1.4 Rammer og avgrensning

Prosjektet er vedtatt å ha ett års varighet fra oppstart.

Prosjektet skal basere seg på eksisterende kunnskap og sammenstilling, analyse og formidling av denne. Senter for hav og Arktis driver ikke forskning. Prosjektet skal ikke duplisere andre arbeider eller konkurrere med andre prosesser.

I tillegg til betydelig egeninnsats fra Senter for hav og Arktis, både i form av kompetanse og finansielle midler, vil man kjøpe inn ekstern kompetanse etter behov. Man vil også søke ekstern delfinansiering av prosjektet.

Viktige milepæler

Januar 2021	Prosjektetablering med oppstartsmøte
August 2021	Statusrapportering - midtveis
Januar 2022	Endelig rapport og prosjektet avsluttes

2 Prosjektorganisasjon

Senter for hav og Arktis er prosjekteier og ansvarlig for prosjektet og utgivelsen. Prosjektleder er rådgiver Therese Rist.

2.1 Prosjektgruppe

Prosjektgruppen består av næringsaktører som er antatt å være sentrale interessenter i prosjektet. Sammen med Senter for hav og Arktis utgjør de prosjektpartnerne. Denne gruppen vil aktivt bidra med faglige innspill til prosjektet. Senter for hav og Arktis vil koordinere gruppen og lede gruppemøtene.

Det er avgjørende at alle prosjektpartnerne har både reelt og opplevd eierskap til prosjektet, og at en samlet prosjektgruppe kan stille seg bak sluttproduktet.

Samtidig som prosjektets intensjon er å fremme felles interesser og lete etter konsensus, er det vel så viktig å kartlegge eventuelle konfliktområder, som bør framkomme tydelig i sluttproduktet.

Gruppen består av:

- Equinor

- Aker Offshore Wind
- Norges Rederiforbund
- WWF Verdens naturfond
- REV Ocean
- Troms Kraft
- Sjømat Norge
- Nordmøre Fiskebåt
- Senter for hav og Arktis

2.2 Arbeidsgruppe

Det opprettes en arbeidsgruppe som står for det faglige arbeidet og produserer studien. Denne vil møtes relativt hyppig. Arbeidsgruppen inngår også i prosjektgruppen.

Gruppen består av:

- Therese Rist, Senter for hav og Arktis
- Eirik Mikkelsen, Nofima
- Bjørn Hersoug, Nofima

3 Målgrupper, interessenter og kommunikasjonsstrategi

3.1 Målgrupper/interessenter

Aktør	Aktørens interesse av prosjektet	Grad av påvirkning på prosjektet	Prosjekttiltak/aktiviteter og kommunikasjonsformer	Ansvarlig
Arbeidsgruppe	Prosess, sluttresultat	Stor	Regelmessige møter, e-postkorrespondanse	Prosjektleder
Prosjektgruppe	Prosess, sluttresultat	Stor	Regelmessige møter, e-postkorrespondanse	Prosjektleder
Styringsgruppen for Senter for hav og Arktis	Prosess, sluttresultat	Middels	Holdes informert underveis gjennom styringsgruppemøter og e-post	Prosjektleder
Rådet for Senter for hav og Arktis	Prosess, sluttresultat	Middels	Inviteres til arbeidsmøte(r), benyttes som kilder, holdes informert underveis gjennom rådsmøter og e-post	Prosjektleder
Berørte næringsaktører	Sluttresultat	Middels	Inviteres til arbeidsmøte(r), benyttes som kilder, får rapporten overlevert	Prosjektleder
Offentlig forvaltning	Sluttresultat	Liten	Inviteres til arbeidsmøte(r), benyttes som kilder, får rapporten overlevert	Prosjektleder
Eierdepartementet til Senter for hav og Arktis (Nærings- og fiskeridepartementet)	Sluttresultat	Liten	Holdes informert underveis primært via e-post, får rapporten overlevert	Prosjekteier
Kommunikasjonsavdeling ved Senter for hav og Arktis	Prosess, sluttresultat	Liten	Holdes løpende orientert	Prosjektleder

3.2 Strategi for formidling

Denne planen omfatter kun ekstern kommunikasjon.

Hendelse	Dato	Tiltak	Kanal	Ansvarlig
Lansering av prosjektet	januar 2021	Publisere prosjektside	havarktis.no	Kommunikasjon
		Kronikk	Riksdekkende avis, deretter lokale	Prosjektleder
		Dele i sosiale medier	Egne sosiale medier	Kommunikasjon

		Presseomtale	Innsalg riksdekkende avis	Prosjektleder
		Pressemelding	E-post og havarktis.no	Kommunikasjon
Midtveisevaluering	august 2021	Pressemelding	E-post og havarktis.no	Kommunikasjon
		Dele i sosiale medier	Egne sosiale medier	Kommunikasjon
Markedsføring av lansering	desember 2021	Kampanje i sosiale medier	Egne sosiale medier	Kommunikasjon
		Presseomtale	Innsalg riksdekkende avis	Kommunikasjon
		Presseinvitasjon	E-post og havarktis.no	Kommunikasjon
		Arrangementsside/påmelding	Egne kanaler	Kommunikasjon
		Video	Egne sosiale medier	Kommunikasjon
Lansering	januar 2022	Sosiale medier under arrangementet	Egne sosiale medier	Kommunikasjon
		Pressemelding	E-post og havarktis.no	Kommunikasjon
		Dele evt. presseoppslag	Egne sosiale medier/havarktis.no	Kommunikasjon
		Kronikk	Riksdekkende avis, deretter lokale	Prosjektleder

4 Risikovurdering og- håndtering

Risiko	Konsekvens	S	K	RF	Mottiltak
Arbeidsgruppen har ikke tilstrekkelig kapasitet	Møter ikke milepæler, forsinkelser, utsatt ferdigstillelse	3	4	12	<ul style="list-style-type: none"> • Den enkeltes leder må påse at det er avsatt tilstrekkelig ressurser • Sikre riktig arbeidsfordeling • Realistisk prosjektplan
Manglende forankring hos interessentene	Ferringet omdømme for prosjektet, manglende interesse og engasjement hos sentrale interessenter	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering av prosjektgruppe • Tidlig involvering av senterets råd • God informasjonsflyt gjennom prosjektet
Vanskeligheter i samarbeidet på tvers av involverte institusjoner	Uklar ansvarsdeling, oppgaver blir ikke gjennomført	2	4	8	<ul style="list-style-type: none"> • Tydelig prosjektstyring • Forankring hos ledelsen i de respektive institusjonene • Avklarte roller og oppgavefordeling
Prosjektet oppfattes som konkurrerende med andre	Ferringet omdømme og svekket troverdighet, prosjektet blir evt. ikke gjennomført som planlagt	4	4	16	<ul style="list-style-type: none"> • God ekstern kommunikasjon • Arbeidsgruppen er oppdatert på lignende prosesser • Prosjektet og rapporten bygger på å sammenstille og analysere eksisterende kunnskap

5 Gjennomføring

5.1 Oppfølging/statusrapportering

Møter i arbeidsgruppen og prosjektgruppe avtales ved oppstart. Det foreslås møtefrekvens hver andre uke for arbeidsgruppen og hver sjettede uke for prosjektgruppe.

Øvrig kommunikasjon i arbeidsgruppen foregår primært per e-post.

5.2 Tids- og ressursplan

Som vist i oversikten under punkt 5.4 er prosjektets ressursbruk estimert til ca. 1 årsverk.

5.3 Hovedaktiviteter

Hovedaktivitet	Hensikt	Viktige deloppgaver	Ansvar
Prosjektetablering	Omforent forståelse av prosjektet og prosjektplan	Oppstartsmøte i arbeidsgruppen	Prosjektleder
		Arbeidsmøte med rådet til Senter for hav og Arktis	Prosjektleder
		Første møte med prosjektgruppe	Prosjektleder
Innhenting og sammenstilling av informasjon	Kunnskapsgrunnlag	Kartlegge relevant litteratur	Arbeidsgruppen
		Arbeidsmøte 1 med næringsaktører, forvaltning og andre interessenter	Arbeidsgruppen
		Arbeidsmøte 2 med næringsaktører, forvaltning og andre interessenter	Arbeidsgruppen
Analyse	Oppnå prosjektets hovedmål	Strukturering av innspill og gjennomgang i arbeidsgruppen	Arbeidsgruppen
		Skrivearbeid	Arbeidsgruppen
Produksjon av sluttrapport	Ferdigstilling og utgivelse av rapport	Språkvask	Prosjektleder
		Grafisk design	Prosjektleder
Lansering av sluttrapport	Overlevering av rapporten til interessenter, samt oppmerksomhet rundt rapportens innhold	Planlegge lanseringsarrangement	Kommunikasjon
		Gjennomføre lanseringsarrangement	Kommunikasjon
Prosjektledelse	Ryddig gjennomføring i henhold til	Møter i arbeidsgruppen	Prosjektleder
		Møter i prosjektgruppe	Prosjektleder

	prosjektplan, samt dialog med interessenter	Rapportering til senterets råd og styringsgruppe	Prosjektleder
		Økonomioppfølging	Prosjektleder
		Oppfølging av eksterne leverandører	Prosjektleder
Kommunikasjon	Formidling til relevante målgrupper	Kontinuerlig oppfølging av formidling, spesielt ved milepæler (se egen plan under punkt 3.2)	Kommunikasjon

5.4 Framdriftsplan

Deloppgaver	2021												2022	Estimert ressursbruk	
	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan		
Oppstartsmøte i arbeidsgruppen															6
Arbeidsmøte med rådet til Senter for hav og Arktis															16
Første møte med prosjektgruppe															33
Kartlegge relevant litteratur															240
Arbeidsmøte 1 med næringsaktører, forvaltning og andre interessenter															30
Arbeidsmøte 2 med næringsaktører, forvaltning og andre interessenter															30
Strukturering av innspill og gjennomgang i arbeidsgruppen															240
Skrivearbeid															480
Språkvask															20
Grafisk design															50
Planlegge lanseringsarrangement															40
Gjennomføre lanseringsarrangement															24
Møter i arbeidsgruppen															75
Møter i prosjektgruppe															192
Rapportering til senterets råd og styringsgruppe															12
Økonomioppfølging															24
Oppfølging av eksterne leverandører															120
Kontinuerlig oppfølging av formidling, spesielt ved milepæler															120
<i>Sum timeverk</i>														1752	

6 Økonomi

6.1 Kostnader

Personell	kr 1 835 000,00
Møtevirksomhet	kr 30 000,00
Grafisk design	kr 150 000,00
Språkvask	kr 50 000,00
Trykkeritjenester	kr 50 000,00
Distribusjon av rapport	kr 20 000,00
Markedsføring	kr 60 000,00
Lanseringsarrangement	kr 60 000,00
Reiser	kr 100 000,00
Totalt	kr 2 355 000,00

6.2 Finansiering

Det er forventet at prosjektpartnerne bidrar i finansieringen av prosjektet. Ambisjonen er at Senter

for hav og Arktis' egeninnsats utgjør 50 prosent av de totale kostnadene på 2 355 000 kr. Dette utgjør 1 177 500 kr.

**Senter for
hav og Arktis**

Framsenteret
Hjalmar Johansens gate 14

Postboks 6606, Langnes
9296 Tromsø

NO 989 278 835 MVA

www.havarktis.no
[@havarktis](https://twitter.com/havarktis)